

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	-
ทวนไว้เหนือเกล้า	-
ปฏิบัติการคุณ	-
ถ้อยแถลง	-
ตอนที่ 1	
บทที่ 1 ความเชื่อและประเพณีของล้านนาไทย	1
- ความเชื่อเกิดจากความคิดที่เป็นนามธรรม	1
- ความเชื่อทางรูปธรรม	1
- ชาวล้านนาไทยเชื่อถืออะไร	2
ความเชื่อทางพระพุทธศาสนา	4
ความเชื่อทางไสยศาสตร์	8
ความเชื่อทางโหราศาสตร์	13
- การถือเรื่องเกี่ยวกับความผิด	16
บทที่ 2 ประเพณีสิบสองเดือนของล้านช้าง (ลาว)	24
- คลองสิบสองข้อวัตรสำหรับชาวบ้าน	26
- คลองสิบสี่ที่เป็นพระราชธรรมนิยมของพระราชา	28
- เปรียบเทียบประเพณีล้านช้าง-ล้านนา	33
ฮีดเมือง	36
ชะปือเมือง	36
ปาเวณีเมือง	36
สะดือเมือง คลองเมือง	36
- ชื่อเกี่ยวกับประเพณีสิบสองเดือน	37
- คำสอนพระญามังราย	37
- คำสอนและจารีตในหนังสือพระลอสอนโลก	40

	หน้า
ตอนที่ 2	
บทที่ 3 ประเพณีเดือน 7	
ประเพณีสงกรานต์และการเปลี่ยนศักราช	50
ประเพณีสงกรานต์พระพุทธรูป	75
ประเพณีปล่อยนกปล่อยปลา	77
ประเพณีดำหัว	78
ประเพณีจันทวาทังสี่	84
ประเพณีสืบชะตา	89
บทที่ 4 ประเพณีเดือน 8	
ประเพณีขึ้นพระธาตุ	102
ประเพณีเดือน 9	
ประเพณีเลี้ยงผี ปู่ ย่า ตา ยาย	113
ประเพณีฟ้อนผีผด – ผีเม็ง	115
ประเพณีเลี้ยงผีขุนน้ำ	119
ประเพณีจิบอกไฟ (จุดบั้งไฟ)	121
ประเพณีเข้าอินทขิล	133
บทที่ 5 ประเพณีเดือน 10	
ประเพณีแฮกนา-หว่านกล้า-ไถนา	141
ประเพณีเข้าพรรษา	152
ประเพณีถวายผ้าอาบน้าฝน	156
ประเพณีทานขันข้าว	157
ประเพณีถวายเทียนเข้าพรรษา	161
ประเพณีสามัคคีธรรมสมาคารวะครูบาอาจารย์	165
ประเพณีนอนวัดจำศีล	169

ประเพณีเดือน 11

ประเพณีการฟังเทศน์ ฟังธรรม	172
ประเพณีบูชา พุ่มท้าวแม่โพสพ และจตุโลกบาล	180
ประเพณีเอามื้อ (ลงแขก)	184
ประเพณีสู่วัวขี้ขาว	188

บทที่ 6 ประเพณีเดือน 12

ประเพณีจากระข้าว- คนเฒ่าจำศีล	195
ประเพณีอุทิศส่วนบุญหาผู้ตาย	199
ประเพณีทานสลาก	204
ประเพณีชนกวาง	210

ประเพณีเดือนเกี๋ยง

ประเพณีออกพรรษามหาปวารณา	212
ประเพณีตักบาตรเทโว	214
ประเพณีทานผ้าสา	215
ประเพณีการถวายกฐิน	218
ประเพณีทอดผ้าป่า	226
ประเพณีไถวเทียนหรือดับเทียน	230

บรรณานุกรม

สารบัญภาพ

	หน้า
1. รูปแส่วหรือสว่าเครื่องแห่กลองตี่ง โมง	33
2. จิตรกรรมฝาผนังพื้นบ้านลานนา(ศูนย์วัฒนธรรมล้านนา วิทยาลัยครูเชียงใหม่)	49
3. บ้านล้านนาไทย	49
4. ชาวบ้านล้านนากำลังเหยียบครกมอง	49
5. การรดน้ำคำหัวในวันสงกรานต์	50
6. การเล่นร่อนน้ำในวันสงกรานต์	50
7. ขบวนแห่การดำหัวของล้านนาไทย	55
8. กองเจดีย์ทรายถวายในคราวสงกรานต์แบบไม้ไผ่และไม้จริง	71
9. สวยหมวก,สวยพลุ (กรวยหมากพลุ)พิธีดำหัว	80
10. ฆ้องโหม่ง ห้องอู้อยู่ ชุดดนตรีกลองตี่ง โมง	83
11. เครื่องสังเวद्यท้าวทั้ง 4	87
12. พิธีรดน้ำคำหัววันสงกรานต์	88
13. เครื่องพิธีสืบชะตา	91
14. พิธีสืบชะตาคณ	101
15. พิธีสืบชะตาพระสงฆ์ และสืบชะตารวม	101
16. วัดพระธาตุคอกยสุเทพวรมหาวิหาร เชียงใหม่	102
17. บันไดนาคขึ้นคอกยสุเทพ	102
18. พิธีพุทธาภิเษก	112
19. การฟ้อนฝิมด-ฝิมเม็ง	118
20. กลองแោหรือกลองตี่ง โมง	120
21. บอกไฟหมื่น	132
22.เสาศระคือเมือง หรือเสาอินทขิล ในวัดเจดีย์ดวง เชียงใหม่	136
23. การใส่ขันดอกบูชาอินทขิล	136
24. แห่กฐินผ้าป่า	140
25. ตาแหลว หรือเฉลวเครื่องป้องกันเภทภัยในนาข้าว	143

	หน้า
26. สือหล่อ ใส่เครื่องพลีกรรมในพิธีบูชาพุมท้าง	144
27. การเติกเปียงทำให้พื้นนาราบเรียบ	146
28. แผนผังการปักสือหล่อ	168
29. แตะ เครื่องทดและแบ่งน้ำในลำเหมือง	149
30. แผนผังแสดงการส่งน้ำ	150
31. การไถนาด้วยควาย	151
32. พระสงฆ์ฉันภัตตาหารงานจาอะข้าว	155
33. เครื่องไทยทานถวายงานฟ้าป่า กฐิน	160
34. เทียนพรรษา	164
35. การหล่อเทียนเข้าพรรษา	164
36. เรือนล้านนาไทย	168
37. การฟังเทศน์และการทำสมาธิ	171
38. พระประธานในโบสถ์วัดเจดีย์หลวง เชียงใหม่	171
39. พระวิหารวัดประสาธ เชียงใหม่	172
40. หอธรรมวัดพระสิงห์ เชียงใหม่	172
41. พระวิหารวัดพันเตา เชียงใหม่	172
42. การแห่กฐิน	179
43. การดำนา	183
44. ดันกัณฑ์ฉลากย้อม	187
45. การจาอะข้าว	198
46. อุทิศกุศลแด่บรรพชน	203
47. การตกแต่งยอดกัณฑ์ฉลาก	209
48. กลองสะบัดไชย	211
49. พระเจดีย์กู่กุด วัดจามเทวี ลำพูน	211
50. พระธาตุหริภุญชัย อำเภอเมือง ลำพูน	212
51. การถวายภัตตาหารแบบขันโตกแด่พระสงฆ์	213
52. ตักบาตรเทโว	214

	หน้า
53. ขบวนการจีน	214
54. ถวายผ้ากฐิน	214
55. ใ้ขันแก้วทั้ง 3 ชั้นขอศีลขอพร และขันธรรม	214
56. แห่ครัวทาน	217
57. ห้ามครัวทานเข้าวิหาร	229
58. การฟ้อนเล็บของล้านนาไทย	233
59. สิ่งของเครื่องใช้ของล้านนาไทย(ศูนย์วัฒนธรรมล้านนา วิทยาลัยครู เชียงใหม่)	233